

DE TRAM

KATHOLIEK VOLKSBLAD VAN SINT-TRUIDEN

VERSCHIJNENDE DES ZATERDAGS 'S AVONDS

ABONNEMENTSPRIJS : 2,50 fr. per jaar,
voorp betaalbaar.
Het hele jaar door worden abonnementen
aangenomen, voor 't zelfde welke tijd-
ruimte, aan 5 c. per nummer berekend.

Artikels en mededeelingen vrachtvrij te
zenden, vóór den Woensdag avond
aan 't Redactiecomité van *De Tram*,
Hamelstraat, 13, te Sint-Truiden.

SINTE-LUTGARDIS' DRUKKERIJ
JOS. LEENEN
Eigenaar-Uitgever van DE TRAM
HAMELSTRAAT, 13, SINT-TRUIDEN

AANKONDIGINGEN : 15 c. den drukregel.
RECLAMEN : 25 c. — Lange of dikwijls te
herhalen annoncen, per accoord.
Aankondigingen en reclamen worden aan-
vaard tot *Vrijdag's avonds*.

Affiches, enz., gedrukt bij den uitgev-
dezes blads, worden kosteloos als an-
nonce ingelast. — Alle drukwerken
worden er gratis opgesteld of vertaald
volgens hetgeval.

Morgen Zondag, te 3 ure, Groot WIELRIJDERSFEEST, op de Markt

ONDERZOEK
over den toestand der kleine burgerij
te Sint-Truiden.

De Nationale Commissie, gelast met het
onderzoek over den toestand der kleine
burgerij, heeft Dinsdag alhier zitting gehou-
den. Talrijke klachten, zoowel mon-
delinge als schriftelijke, zijn er toegeko-
men.

Wij geven hier onpartijdig de bijzondere
ste klachten op, zonder ze echter alle goed
te keuren :

1. Men ontvangt de correspondentie
's morgens veel te laat; 's avonds heeft de
laatste lichting veel te vroeg plaats.

2. Men vraagt op de post nog enige
guichets... bij te schilderen.

3. Heeren professors moeten leven van
hun ambt en niet van winkel.

4. De melkerijen, de colporteurs, het
groot getal herbergen zijn de ondergang
van Sint-Truiden.

5. Er zijn veel te veel herbergen, wel
honderd verkopen jenever zonder patent,
en deze schenken nog het meest.

6. Er wordt door de arme mensen te
veel misbruik gemaakt van den *Pro Deo*
in rechterlijke zaken.

7. Eenige koolhandelaars zouden gaarne
beginnen te lossen van 5 ure, in plaats
van om 7 ure 's morgens (zij mogen niet
vroege).

8. Eenige koolhandelaars vragen, dat
er in de statie zou aangeplakt staan welke
koopwaren wagons er aangekomen zijn en
voor wie.

9. Eene wet zou er moeten zijn die de
barbiers verplichte 's Zondags om 12 ure
's middags te sluiten.

10. De burgerij lijdt te veel door de
werken die in de gevangenissen uitgevoerd
worden.

11. Men vraagt eene vereeniging van
fruitenijs, om alsoo gezamenlijk te kun-
nen leveren aan Engeland.

12. Men vraagt een wet verbiedende
aan de apothekers, drogisten en winke-
liers, geneesmiddelen, enz., te gerien in
bier-, wijn- of limonadeflesschen.

13. Men vraagt een wet: zooveel be-
drijven, zooveel patenten.

14. Men vraagt of het niet mogelijk zou
zijn een Bank op te richten onder de
burgers.

15. De afschaffing van bons en premiën.

16. De colporteurs zouden moeten goede
papieren hebben, en slechts mogen leuren
in hun kanton; zeer hoge patenten moet-
ten betalen, (de colporteurs, bijzonder de
vreemde, doen veel schade aan de kleine
burgers).

17. Men vraagt een streng onderzoek
over alle eetwaren.

18. Men zou zekere handelszaken ook
in Sint-Truiden moeten kunnen uitmaken:
het zou minder kosten, en er zou zooveel
niet geplakt worden.

20. Men vraagt een zwaren taks op alle
bijkomende bergheden.

21. Men vraagt het pegelen der half-
liters, die op den duur maar "kappers" —
meer zullen zijn.

22. Eenige burgers meenen, dat er veel
arme mensen gemaekt worden in Sint-
Truiden; men zou nooit iets aan de kinder-
ren mogen geven, onder de schooluren;
alzoo zouden de ouders wel verplicht zijn
hunnen kinderen naar school te zenden.

23. Men vraagt eene toelage om het
drankmisbruik te keer te gaan.

24. Men klagt veel over de opensta-
eling van goed betaalde posten (accumula-
tion d'emplois).

Klachten van schoenmakers, kleermak-
kers, schrijnwerkers, bakkers en metsers
zijn er niet geweest. Een goed teeken.

De Heer Voorzitter drukt zijn verwon-
dering uit over de weinige burgers, die er
komen klagen zijn. Zouden zij schrik heb-
ben?

Die nog klachten te doen hebben, gelieve-
n te schrijven (dat kost niets) aan den
Heer G. COOREMAN, Voorzitter van het
onderzoek over den toestand der kleine
burgerij, te Gent.

Men behoeft zijne brieven niet te fran-
keeren noch te teeken.

De TRAM.

Samenzweering in Servië,
Koning Alexander en koningin Draga
vermoord.

Peter Karageorgevitch uitgeroepen tot
Koning.

Londen, 11 Juni.

Men seint uit Keulen :

Een telegram uit Buda-Pesth meldt dat
koning Alexander van Servië en koningin
Draga dezen nacht vermoord zijn,

Verscheidene ministers zijn mee
vermoord.

Londen, 11 Juni.

Een telegram uit Belgrado, in den mor-
gen ontvangen, zegt dat het leger in den
aangeloopen nacht Peter Karageorgevitch
heeft uitgeroepen tot koning van Servië.

De soldaten zijn daarna binnengedron-
gen en hebben den koning en de koningin
vermoord !

Dit alles gebeurde tusschen middernacht
en 1 ure.

Het gerucht loopt dat al de ministers
me vermoord zijn.

Belgrado, 11 Juni, half 7 's morgens.

De koning en de koningin zijn, ten ge-
volge eener samenzweering, om het leven
gebracht.

Er heerscht eene ongelooflijke op-
schudding te Belgrado.

Een telegram uit Semlin, over Belgrado,
7 ure 's morgens, luidt :

Onder de vermoorden telt men Petro-
vitch, aid-de-camp des konings en minis-
ter van politie.

Een deel van de lijfwacht is mee ver-
moord.

Het leger juicht Peter Karageorgevitch
als koning toe.

Commandant Angykovitch stond aan
het hoofd der samenzweering.

De zusters en broeder der koningin
mee vermoord.

Volgens een telegram uit Semlin, aan
het "Neue Tageblatt," zijn buiten den
koning en de koningin van Servië, de twee
zusters der koningin en haar broeder ver-
moord evenals een generaal, een aide-de-
camp en 12 soldaten van de wacht.

De ontroering te Belgrado is onbeschrijf-
lijk.

Allen werden doodgeschoten.

Belgrado, 11 Juni.

Eene proclamatie, in de straten aange-
plakt, meldt dat de koning en de koningin
doodgeschoten zijn. Een nieuwe koning is
uitgeroepen. De grondwet van 6 April
is weer ingevoerd. De nationale ver-
woording is tegen 15 Juni bijeengeroepen.
De proclamatie is geteekend door de
nieuwe ministers.

De samenzweering is het werk van het
leger. Buiten de vorsten zijn de minister-
voorzitter, adjudant-generaal Petrovitch,
de oud-minister van oorlog, Polevitch,
doodgeschoten.

De gebeurtenis wordt kalm opgenomen.

De lijken van den koning en de koningin
zijn naar het Konak gebracht. Die gebeur-
tenissen hadden plaats dezen nacht tus-
sen 10 1/2 en 2 ure 's morgens.

Toestand van den Paus.

Tijdens de viering van het vijf en twintigjarig
jubelfeest der kroning van Z. H. Leo XIII,
heeft de katholieke wereld vol
bewondering gestaan voor de nog klooke
gezonheid van den Eerbiedwaardigen
Ouderling van het Vaticaan.

Nog immer danken wij den Hemel voor
de grote weldaad, dat de H. Vader, on-
danks zijnen hoogen ouderdom, in deze
moeilijke omstandigheden voortdurend
gespaard blijft. Niets vuriger wenschen
alle katholieken dan den grooten Paus
nog lange jaren aan 't hoofd der Kerk te
zien, doch niettemin moeten wij op alles
voorbereid zijn.

Sedert eenigen tijd schijnt er, in den
toestand van den H. Vader, eene lichte
verzwakking gekomen te zijn en wij mee-

nen aan onze lezers de inlichtingen niet te
mogen onthouden, welke daarover door
vertrouwbare dagbladen worden medege-
deeld. Daarom later wij hier volgen wat,
onder dagtekening 6 Juni, aan *Le Temps*,
van Parijs, uit Rome wordt mededeeld :

Leo XIII, — zoo schrijft men aan dat blad
— ontvangt voortdurend bezoeken, doch de
personen die tot Hem naderen, stellen eene
verzwakking vast welke, zonder voor een
onmiddelijk gevaar te doen vreezen, toch
niet toelaat zich aan een al te blind vertrou-
wen over te geven.

De laatste gehoorben Hem zeer ver-
moed. Het feit is dat, telkens dat Hij, in de
laatste dagen, eene zelfs kleine groep bede-
vaarders heeft ontvangen, des anderdaags en
somsom twei of drie dagen rust heeft
moeten.

Sedert eenigen dagen lijdt de Paus aan een
gloei in de ingewanden en voelt Hij zich met
niets anders meer dan met melk, vleesschoep
en eieren. Voor eenen naa in de kracht der
jaren kan dat regiem lang volgehouden wor-
den, doch het geeft weinig steun aan eenen
ouderling van 94 jaren.

Ik moet erbij voegen, dat, volgens de per-
sonen Zijner omgeving, men wellicht ongelijk
heeft den H. Vader niet wat meer lucht te
doen scheppen. Alzoo worden de vensters van
Zijne slaapkamer, waar Hij den ganschen dag
verblijft, door Centra, zijn kamernecht,
alleen des morgens geopend om de rolgordijnen
op te trekken en 's avonds om ze weer
neer te laten vallen.

Noordzakelijkerwijs wordt de lucht er zeld-
zaam en zelfs bedoren, wat nadruk is voor
de longen en voor geheel het gestel; het is
waar dat, voor eenen man van zoö hoge
jaren, eene grote massa zuurstof niet geheel
onnistaarba is. Doch met den tijd wordt de
schaarsheid daarvan schadelijk.

Ik heb, dezer dagen, gelegenheid gehad
verschillende personen der naaste omgeving
van den H. Vader te zien, en ik moet zeggen,
dat de bijna eenvoudige meaning is, dat Leo
XIII verzwakt, zich uitput en dat het tijd zou
zijn te denken aan middelen om Hem op te
beuren.

Sedert eenigen tijd staat de Paus laat op
en leest Hij de mis niet meer, behalve den
Zondag. Niemand woont die mis bij, behalve
den getrouwde Centra die Zijn misdiener is.

Leo XIII wil niet dat anderen zien met
welke moeite Hij zich recht houdt. Overigens,
zijn handen beginnen sterk te beven.

D. Lapponi bezoekt Leo XIII dikwijls
en Hem's morgens water van Monte-
catini, met ijs bereid, drinken. Over 't al-
gemeen wordt dat water lauw gedronken, doch
de dokter houdt aan de verfrissing, omdat
het tandvleesch van den H. Vader gewoonlijk
licht ontstoken is. Ook houdt Hij het water
enige seconden in den mond vooraleer het
door te zwelgen.

Ik zou de vrienden van Leo XIII niet al te
zeer willen verontrusten; nochtans moet ik
wel zeggen, dat zijn gezondheidstoestand
ver van voldoende is.

De Agencie Havas meldt van haren
kant, dat de toestand van den H. Vader,
naar men verzekert, niets onrustbaars heeft,
doch dat Hij te weinig luistert naar
dezen die Hem aanraden meer rust te
nemen.

Dat de H. Vader langzamerhand verzwakt
hoeft, ingezien zijnen hoogen ouderdom,
niemand te verwonderen. Daar echter Zijn
behoud duurbaar is aan al de katholieken,
blijft er ons niets anders over dan den
Heer te bidden, opdat Hij dit kostbaar
leven, hetwelk Hij zoo lang zichtbaar heeft
beschermd tot heel der H. Kerk, nog lang
moge.

Maar sedert drie jaar heeft de nieuwe
wet de mutualistische beweging merkelijk
aangroeien, want in 1899 zijn er 800
nieuwe maatschappijen, in 1900, 1200,
en in 1901, 1000. Zodoende dat in dit ogenblik
de Franse mutualiteit 15,000 maatschappijen
heeft, tellende drie miljoen leden en
in bezit is van 350 miljoen frank.

Op het banket van Bellevue, op 28 Dec-
ember, heeft M. Bourgeois, voorzitter
der Kamer, eene zeer schoone redevoering
uitgesproken. Hij heeft getoond de macht
der Mutualiteit, haren weldoende invloed
en hare gevallen, haren oorsprong en het
doel harer eerste streefingen.

En 't is tegen de tering dat de ver-
zamelde krachten der in Bond vereenig-
de maatschappijen den strijd gaan
leveren. En M. Bourgeois voegt er bij :

De tering vermeerdert in Frankrijk
(ook in België, N. d. R.) met eenen schrik-

het tijdschrift van den Nationalen Bond
tegen het alcoholisme.

— Zie hier de cijfers van het verbruik en
van de jaarlijksche onkosten door den
alcohol in België veroorzaakt.

— Getal liter sterke dranken jaarrlijks
verbruik : 75,000,000 liters.

— Algemeene kosten voor dit verbruik
en misbruik : ongeveer 500,000,000 fr.

— Dus elken dag die ons verleend wordt
zijn ongeveer 1,370,000 fr. — waarvan
meer dan 410,958 fr. voor den jenever
alleen — verkwest in alcoholische dranken!

— Dus, elk jaar, gaan er meer dan een
half milliard frank verloren voor de ver-
betering en de heropbrenging van het volk,
voor de spaarzaamheid, voor den handel
en de ijverheid vreemd aan den verkoop
der dranken. Dit maakt een half milliard
om de gevangenissen te vullen, — 74 geal-
cooliseerde op 100 veroordeelden — om
onze bedelaarsgestichten te bevolken, —
79 dronkaards op 100 opgesloten — om
80 zelfmoorden, veroorzaakt door dron-
kenschap, en 45 gevallen van krankzinnig-
heid, op te geven, ter oorzaak van alcohol.

— Is

Wie profiteert er van de schoone occasie?

Om plaats in te winnen, is er bij de Gebroeders MASSA, Gasmeterstraat, Sint-Truiden, te bekomen :

BORDEAUX-WIJN 1ste kwaliteit (2 jaren flesch), aan 0-80 c.— Men kan hem er vrij proeven vooraleer te koopen.
Volgens verlangen der koopers, drie of zes maanden krediet.

NEYS-INGENBLEEK,

13, Groote Zoutstraat, 13,

BIJZONDER HUIS

voor de droog zuivering (nettoyage à sec) en het in 't nieuw wassen van alle damen-, mans- en kinderkleedstukken, alsook van allerhande gordijnen, tapeten, handschoenen, enz.

Spoeidige en nauwkeurig verzorgde bediening. Prijzen in vertrouwen.

CARBONYLE S/Z

24 jaren schitterende uitslag.

ZILVEREN MEDAILLE

Wereldtentoonstelling van Parijs in 1900.

CARBONYLE S/Z

Maakt het hout driemaal langer duurzaam, en geeft het een schoone bruine tint of kleur.

Is bestand tegen bederf en insecten. Is aanbevolen door de Landbouwsyndicaten.

Is het beste schilderpleister voor het timmerwerk van de fabrieken, voor afsluitingen, schuren, stallen, koetshuizen, paalwerken, enz.

Droogt de nattemuren. Is bijzonder nuttig voor scheepslieden. Vervangt zeer wel leer en olieverf. Een kilo CARBONYLE doet zooveel als 10 kilo's leer.

Men vraagt het Prospectus n° 78

Belgische Maatschappij van de Carbonyle,

Herve broeders & Goffart,
te TROOZ (België).

DEPOT bij Felix Aerts, Schilder, Zoutstraat, Sint-Truiden.

Zaterdag aanstaande

OPENING VAN EEN GROOT MAGAZIJN

VAN

Noordsch Dennen en Inlandsch Hout BOUWMATERIALEN

KOLEN EN GRUIS in 't groot en in 't klein.

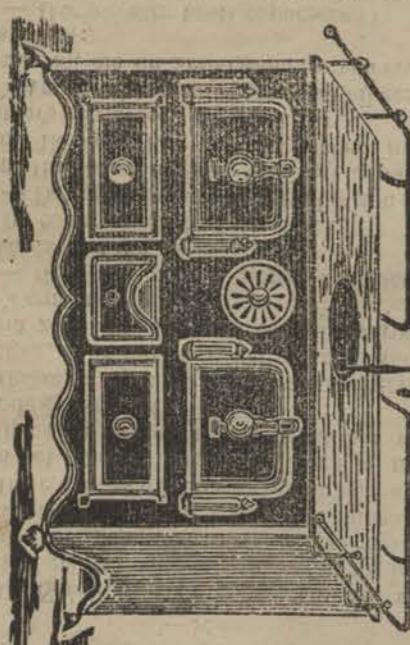
Cesar Philips,

Luiksche poort (oude Beeldhouwerij Jansens),
Sint-Truiden.

Luiksche Sloten- en Stovenmakerij

J. BECKERS-PIRON

Brusthemstraat, 64, Sint-Truiden

Luiksche Cuisinières en alle andere van af 28 fr.

Cuisinières op bestelling met een of meer vuren om erin tebakken. Model, enz., altijd naar ieders goesting.

Schoone en grote keus Luiker Stoven. evenals alle andere modellen.

Alle soorten Kachels. Stoofpotten. — Koolbakken. Werklijnen voor landbouwers en hoveniers.

Keukengerei; geëmailleerd en ander. Petrolvuren, enz.

Alles aan de minste prijzen. Goede en spoeidige reparaties van al wat den stiel betreft.

SINGER'S NAAIMACHIENEN

verwieren op de Wereldtentoonstelling van Parijs, 1900

DEN GROOTEN PRIJS

zijnde de hoogste onderscheiding.

Modellen met Cylinder-Spoel, Ringspoel en Groote Bobijn.

Hulphuizen en Dépôts in al de steden

HASSELT, Groote Markt, 9

47, Sint-Truiden, bij ALBERT DIRIX, Hamelstraat, 47

Spoedige en verzorgde reparatie der schoeisels

IN SINT-ANNA

Huis ELISE VAES, Ridderstraat, bij de Botermarkt

Het Magazijn is voortdurend voorzien van

6000 paar Occasionschoenen

van alle slag

als Mans-, Vrouwen- en Kinderbottinen, Schoenen voor Eerste-communicanten

Pantoffels, zware Werkmanschoenen, enz.

Alles, in leder van eerste kwaliteit, keurig en solied afgewerkt,

altijd aan halven prijs

Groote keus van GALOCHES (Engelsch merk)

aan 1 fr. goedkooper dan elders

De beste, goedkoopste en sterkste Schoenen vindt men toch altijd nog

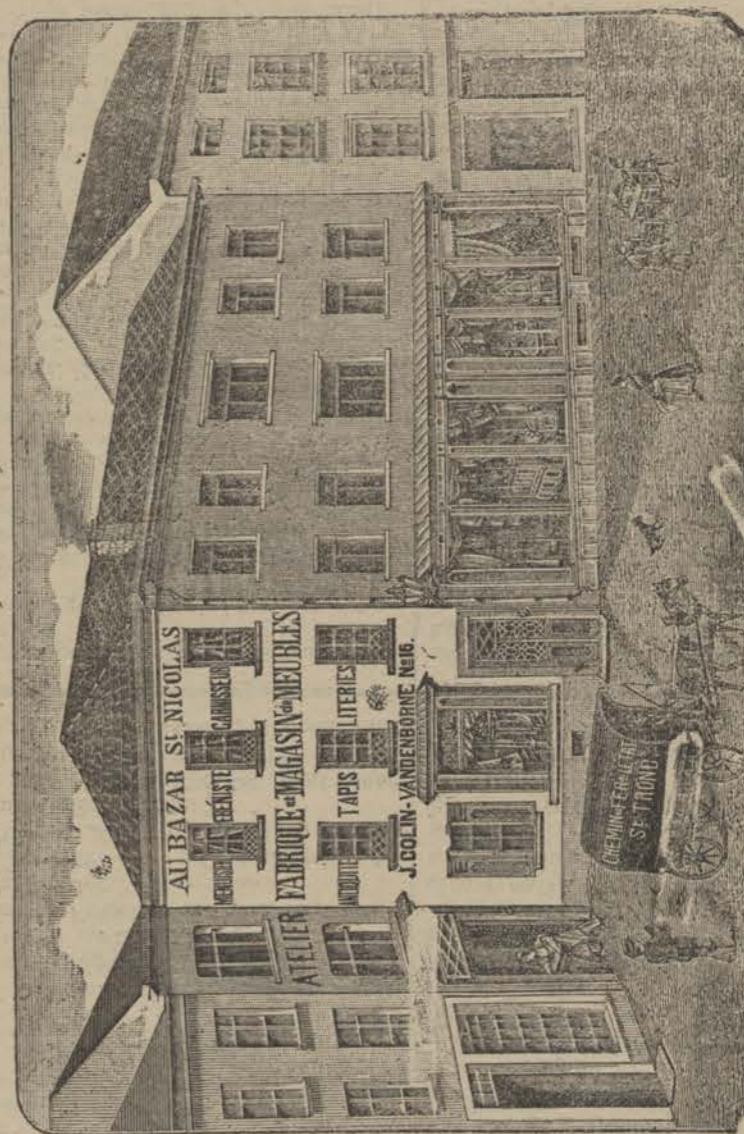
IN SINT-ANNA

Maar, men lette wel op: *vlak tegenover de Botermarkt*, om alle verdoring te vermijden, zonder iemand te benijden.

Alles in 't groot en in 't klein

Reparatie spoedig en goed

MEUBELMAKERIJ JOSEPH COLIN-ROSKAM
Diestersche straat, 16-18, Sint-Truiden

In het alom zoö welbekende Huis JULIUS COLIN-VANDENBORNE vindt men voortdurend eenige oevr goede keus MEUBELS in mahonie, noten en eikenhout, in alle stijlen en naar ieders smaak en beurs; alsook Badden van alle kwaliteit, Tapeten, Stoofven, alle soorten Wasdoek, Belgische Linoleum, Matten, Spiegels, enz. De toegang der verschillige magazijnen is vrij voor wie zijne nieuwsgierigheid eens wil voldoen of er aan houdt eens aangenaam verrast te worden.

HUIS VAN VERTROUWEN

GEBREVETEERDE EN GEDIPLOMEERDE

RIJTUIGMAKERIJ E. VANSLYPE,

21, Brusthemstraat, te Sint-Truiden, 21

Bij gelegenheid te koop

Soliede en sierlijke RIJTUIGEN van allen aard, zoo goed als nieuw en in den besten staat, zoaals: landaus, calèches, grote en kleine breaks, omnibusen, dogcars op 2 en 4 wielen, coupés, clarences, wagonnetten, phaëton, coureuses met en zonder kap, vis-à-vis, Engelse tilbury's, Antwerpse karren.

Schriftelijke waarborg voor twee jaren.

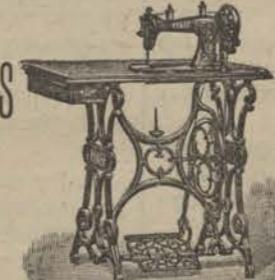
Verandering en vernieuwing van rijtuigen in allen aard. Zorvuldige en spoedige diening, aan matige prijzen.

Alle rijtuigen in reparatie komende, worden kosteloos aangehaald en teruggevoerd.

ALTOOS TE BEKOMEN allerlei soorten van nieuwe RIJTUIGEN, volgens de laatste modellen. Alles op het best verzorgd, afgewerkt en schriftelijk gewaarborgd, aan prijzen buiten alle mogelijke concurrentie.

LAATSTE NIEUWIGHEDEN

Joseph Cortouts

GEBREVETEERD
Werktuigmakende,
Sint-Truiden, 39.

39, Groote Markt,

—o—

GROOTE KEUS

Nieuwe RIJWIELEN van af 125 fr. (compleet)

Motoecycletten, Automobiels, Coffres-forts, enz.

NAAIMACHINES van alle merken, van af 25 fr.

Plaatsing van Electrique Bellen. — Gas-toestellen.

WEKKERS, REGULATEURS.

Eene hoeveelheid oude Velos en Naaimachines van alle prijzen.

WERKHUIS VOOR ALLE HERSTELLINGEN.

Onmogelijke concurrentie.

Emm. VANSLYPE

GROOTE VERHUISWAGENS

Deze verhuiswagens zijn uiterste gemakkelijk en bijzonder geschikt tot het vervoer van Meubelen van allen aard. Allerbeste zorgen, inpak gewaarborgd, spoedige en juiste bediening aan gematigde prijzen.

Rijke keus van Huurrijtuigen van allen aard

zeer goed verzorgd en gemakkelijk, allerbest geschikt voor wandelingen, trouw- en doopfeesten, enz. Sierlijke getuigen, flinke paarden en bedreven koetsiers.

Brusthemstraat, 21, Sint-Truiden

MEER DAN 500 GEBRUIKSGELENKEN

RIJTUIGEN